

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

21 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Ursache Petru,

judecători – Timofti Vladimir și Toma Nadejda,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către avocatul Crețu Ion în numele inculpatului Mocanu Artur, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2016, în cauza penală privindu-l pe,

Mocanu Artur Mihail, născut la 26 iunie 1989, originar din mun. Chișinău și domiciliat în or. Ialoveni, str. Constanța nr.80.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 29.07.2015 – 04.12.2015 (prima instanță);
2. 24.12.2015 – 25.01.2016 (instanța de recurs);
3. 08.04.2016 – 21.09.2016 (instanța de recurs în anulare).

Asupra recursului în anulare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 04 decembrie 2015, cauza fiind examinată în procedura simplificată, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Mocanu Artur a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal și i-a fost stabilită o pedeapsă sub forma de amendă în mărime de 300 unități convenționale, echivalentul a 6000 lei.

În conformitate cu art. 79 alin. (1) Cod penal, lui Mocanu Artur nu i-a fost aplicată pedeapsa complementară obligatorie - privarea lui de dreptul de a conduce mijloace de transport.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că inculpatul Mocanu Artur la 14 mai 2015, aproximativ ora 06:30 min, a fost reținut de colaboratorii Inspectoratului Național de Patrulare pe str. Alba Iulia, mun. Chișinău, la volanul automobilului de model „HONDA CIVIC” cu n/î C QF 171, condus la IMSP Dispensarul Republican de Narcologie, unde în urma testării efectuate, prin procesul verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului și stării de ebrietate, i-a fost constatată starea de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Acțiunile inculpatului Mocanu Artur, au fost încadrate de către prima instanță în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, adică conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

În temeiul cererii inculpatului Mocanu Artur, prin înscris autentic, admis de prima instanță, cauza penală a fost examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală.

3. Sentința a fost atacată cu recurs de către procurorul în Procuratura sect. Buiucani, mun. Chișinău, Gheorghiştean Irina, prin care a solicitat casarea sentinței primei instanțe, rejudecarea cauzei penale, cu adoptarea unei noi hotărâri conform modului stabilit pentru prima instanță, prin care Mocanu Artur să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 375 unități convenționale, precum și aplicarea pedepsei complementare obligatorii - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, pe un termen de 3 ani, invocând în motivare că:

- la stabilirea pedepsei, prima instanță nu a ținut cont în deplină măsură de instituția individualizării pedepsei;

- instanța de judecată la stabilirea pedepsei penale, nu a ținut cont de personalitatea inculpatului, caracterul faptei imputate, nu a apreciat la justa valoare pericolul social al infracțiunii săvârșite, aplicând neîntemeiat prevederile art. 79 alin.(1) Cod penal, deoarece eronat a indicat în sentință în calitate de circumstanțe atenuante la comiterea infracțiunii de către Mocanu Artur - comportamentul inculpatului în timpul și după consumarea infracțiunii, acordarea ajutorului la descoperirea infracțiunii comise, de circumstanțe atenuante ale vinovăției lui, faptul că în urma acțiunilor infracționale nu a survenit careva circumstanțe negative pentru interesele altor persoane, circumstanțe care nu corespund materialelor cauzei penale, iar careva caracteristici privind personalitatea lui Mocanu Artur la materialele cauzei penale lipsesc, argumentele apărării fiind pur declarative, fără a fi probate în careva mod;

- instanța de judecată prin aplicarea art. 79 alin. (1) Cod penal, nu a atins scopul pedepsei penale, fiind ignorate prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2016, a fost admis recursul declarat, casată parțial sentința primei instanțe în partea stabilirii pedepsei complementare, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Mocanu Artur a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 330 unități convenționale, ceea ce constituie echivalentul a 6600 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

5. Pentru a decide astfel, instanța de recurs a constatat că prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat, iar la aprecierea măsurii și mărimii de pedeapsă, prima instanță nu a luat în considerare în deplină măsură caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, de circumstanțele săvârșirii acesteia.

În acest sens, instanța de recurs a conchis că circumstanța atenuantă invocată de către prima instanță, precum că activitatea inculpatului în cadrul SRL „INDELIT” este dependentă de conducerea mijlocului de transport, că activitatea lui în cadrul agentului economic nominalizat este sursa de existență, ar duce doar la aplicarea unei pedepse mai blânde prevăzute de sancțiunea prevăzută de art. 264¹ alin.(1) Cod penal, dar nu și posibilitatea aplicării prevederilor art. 79 Cod penal, excluzând pedeapsa complementară, deoarece această circumstanță atenuantă nu este suficientă pentru a aplica asemenea prevederi în cazul conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate, ce ar pune în primejdie securitatea traficului rutier, adică, acestea nu pot fi considerate și ca circumstanțe excepționale, or careva excepție de la normele sociale acestea nu conțin.

Astfel, instanța de recurs a constatat că circumstanțele invocate de către prima instanță nu îndreptățesc fapta comisă de către inculpat și deci, nu pot genera aplicarea unei pedepse neechitabile, mai mult, soluția adoptată de către prima instanță nu-și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, pentru a nu admite pe viitor săvârșirea a astfel de infracțiuni, or aplicarea unei pedepse penale cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport ar asigura conștientizarea de către Mocanu Artur a celor comise, cu tragerea unor concluzii corecte ce țin de securitatea la trafic.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel în vederea corectării și reeducării inculpatului, a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 61, 75-78 Cod penal.

6. La 29 martie 2016, avocatul Crețu Ion în numele inculpatului Mocanu Artur, a declarat recurs în anulare, prin care solicită casarea integrală a deciziei instanței de recurs, cu transmiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de recurs, în alt complet de judecată, invocând că:

- instanța de recurs la adoptarea deciziei a încălcat drepturile lui Mocanu Artur, ce s-a manifestat prin faptul că deși prin decizia instanței de recurs din 25 ianuarie 2016 s-a decis casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei complementare, instanța de recurs deși era obligată să modifice sentința doar în partea pedepsei complementare, dar nu să modifice și pedeapsa principală aplicată inculpatului prin sentință, sub formă de amendă în mărime 300 unități convenționale, aplicându-i greșit o pedeapsă de 330 unități convenționale, încălcând astfel și prevederile art. 436 alin. (3) Cod de procedură penală;

- în motivarea deciziei, instanța de recurs nu s-a expus asupra corectitudinii aplicării pedepsei principale de către prima instanță și nu și-a motivat argumentele ce țin de modificarea acestei pedepse, expunându-se doar asupra aplicării pedepsei complementare;

- instanța de recurs a încălcat prevederile art. 449 alin. (2), 417 alin. (1) pct. 8 Cod de procedură penală;

- instanța de recurs nu a stipulat motivele de fapt și de drept privind schimbarea pedepsei principale;

- instanța de recurs nu a ținut cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală;

- neîntemeiat a fost exclusă posibilitatea aplicării art. 79 alin. (1) Cod penal, instanța de recurs invocând greșit că lipsesc careva circumstanțe excepționale;

- motivarea instanței de recurs privind necesitatea aplicării pedepsei complementare este neîntemeiată și întreprinsă cu lezarea drepturilor inculpatului în cadrul unui proces penal;

- potrivit prevederilor art. 79 alin. (1) Cod penal, care se aplică în cazul lui Mocanu Artur, persistă circumstanțe de aplicare a acestui articol și anume de la bun început când a fost stopat de către colaboratorii de poliție inculpatul s-a supus indicațiilor, adică de bună voie a mers la Dispensarul Narcologic pentru a fi supus expertizei, contribuind la colectarea probelor. Prin aceasta se dovedește faptul că Mocanu Artur a avut un comportament adecvat în timpul săvârșirii infracțiunii și după săvârșirea infracțiunii. La fel, în timpul audierii în calitate de bănuț, învinuit a recunoscut vina fără a împiedica desfășurarea normală a urmăririi penale. Aceste circumstanțe nu au fost luate în considerație de către instanța de recurs;

- instanța recurs eronat a aplicat prevederile art. 7 alin. (1) și 75 alin. (1) Cod penal, fără a motiva aplicarea acestora;

- este evident faptul că în acțiunile lui Mocanu Artur persistă circumstanțe atenuante și anume căința sinceră, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, angajarea oficială în câmpul muncii, adică condiții de trai satisfăcătoare. Prin existența unor astfel de circumstanțe, a fost posibil ca să nu fie aplicată pedeapsa complementară în privința lui Mocanu Artur;

- în privința lui Mocanu Artur a fost încălcat art.6 § 1 al Convenției Europene;

- un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, instanța de recurs eronat a apreciat argumentele recursului și neîntemeiat a modificat pedeapsa principală fără a motiva în decizie necesitatea modificării și mai mult s-a dispus casarea doar în partea pedepsei complementare.

7. La recursul în anulare declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹ Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia din considerentul că motivele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, pedeapsa stabilită este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante prevăzute de art. 76-77 Cod penal, precum și efectele acestora prescise în art. 78 Cod penal, art. 364¹ Cod de procedură penală.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare în baza materialelor din dosar, ținând seama de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 454 Cod de procedură penală, recursul în anulare se declară în termen de 6 luni de la data pronunțării deciziei.

În speță, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs în anulare în termen.

Art. 453 Cod de procedură penală, prevede că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental din cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată, inclusiv cînd Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Conform pct. 44) art. 6 Cod de procedură penală, viciul fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată reprezintă o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Din textul recursului în anulare, Colegiul penal atestă că recurentul indică prezența viciului fundamental, sub aspectul încălcării art. 6§1 CEDO, invocînd precum că *„un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată, instanța de recurs eronat a apreciat argumentele recursului și neîntemeiat a modificat pedeapsa principală fără a motiva în decizie necesitatea modificării și mai mult s-a dispus casarea doar în partea pedepsei complimentare”*.

În aceeași ordine de idei, cu referire la acest motiv, Colegiul penal constată că este unul neîntemeiat și interpretat arbitrar de recurent, astfel acesta nu poate fi acceptat de instanța de recurs în anulare, deoarece în urma examinării materialelor cauzei penale nu s-a identificat prezența unui viciu fundamental, or eroarea indicată de recurent reprezintă doar o eroare materială, conform art. 249 Cod de procedură penală, sub aspectul că a fost indicat greșit în dispozitivul deciziei (f.d.82), cuvîntul *„complementare”*.

Totodată, se atestă că din textul recursului în anulare declarat se evidențiază contradictorialitatea acestuia, prin faptul că recurentul, pe lîngă prezența presupusului viciu fundamental, critică individualizarea pedepsei aplicate condamnatului, or aceste alegații nu pot fi satisfăcute la etapa recursului în anulare, deoarece în speța dată deja există o hotărîre judecătorească irevocabilă.

Astfel, Colegiul penal mai invocă că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, “inter alia”, ca, atunci cînd instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (a se vedea cazul *Brumărescu vs România*, Nr.28342/95&62, 28 octombrie 1999). Acest principiu insistă asupra faptului că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărîri judecătorești definitive și executorii doar în scopul reluării procesului de judecată și al unei noi soluționări a cauzei. Competența de revizuire a instanțelor supreme trebuie exercitată pentru a corecta erorile de drept și omisiunile justiției, și nu pentru a efectua o reexaminare a cauzei. Revizuirea nu trebuie tratată ca un recurs deghizat

și nici existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi drept temei pentru reexaminare. O îndepărtare de la acest principiu este justificată doar în cazul în care reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (a se vedea cazul Bujnița vs Moldova, Nr.36492/02, 16 ianuarie 2007).

La fel, Colegiul penal indică că din textul deciziei atacate, rezultă că instanța de recurs ordinar corect a casat în partea stabilirii pedepsei sentința primei instanțe, și a menționat just că la aprecierea măsurii și mărimii de pedeapsă, instanța de fond nu a luat în considerare în deplină măsură caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, de circumstanțele săvârșirii ei, în rezultat instanța de recurs ordinar aplicând corect o pedeapsă mai aspră, în baza recursului declarat de procuror, argumentând corespunzător cerințelor prevăzute de art. 7, 61, 75, 79 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, motivele aplicării pedepsei principale și complementare, iar instanța de recurs nu identifică prezența cărorva erori de drept esențiale ce ar pune la îndoială veridicitatea acestor argumente. Mai mult ca atât, în speța dată, privitor la pedeapsă este aplicabilă Legea nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

9. În consecință, Colegiul penal constată că decizia adoptată de Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2016, nu este afectată de un viciu fundamental, hotărârea atacată cuprinde motivele pe care și-a întemeiat soluția, astfel este legală și întemeiată, iar recursul în anulare declarat, este inadmisibil fiind vădit neîntemeiat.

10. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4), art. 456 alin. (1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către avocatul Crețu Ion în numele inculpatului Mocanu Artur, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2016, în cauza penală privindu-l pe, **Mocanu Artur Mihail**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **20 octombrie 2016.**

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Toma Nadejda